

K A T O L I K

God. II

ŠIBENIK, 15. ožujka 1931.

Broj 11.

Naši biskupi za progonjenu braću u Italiji

Spasitelj naš Gospodin Isus Krist u više je navrata prorekao učenicima svojim teške borbe i progone, koji ih čekaju u svijetu (Mat. 10. 16, i sl., 24, 8. i sl.; Mar. 13, 9. i sl.; Iv. 16, 33 i 17, 14.). Time je pak otkrio cijelu budućnost kraljevstva svoga. Opreka naime između Kristova kraljevstva, t. j. Crkve Kristove, i svijeta tako je duboka, kako je dubok jaz između duha Kristova, načela Njegovih i načela svijeta ovoga; pak se zato ne prestaju ispunjavati riječi Spasiteljeve: „Ako svijet mrzi na vas, znajte, da je mrzio na mene prije vas... Ako su mene progonili i vas će progoniti.“ (Iv. 15, 18. 20.)

Krvavi progoni u Meksiku — Sotonska djela u Rusiji — Progoni u Litvi i Grčkoj

I doista! Od postanka pak kroz sve vijekove imala je Crkva u izvršivanju božanskog poslanja svoga uvijek borbu sa svijetom. Sad ovdje, sad ondje po širokom svijetu stavlja se djelovanju njezinu sad veće sad manje zapreke, dapače i krvavim progonima htjelo se i hoće ovo djelovanje sasvim zatrti. I mi smo u naše dane bili svjedoci krvavih progona, koji su do nedavna bijesnili protiv svećenstva i vjernika u Meksiku, a još danas slušamo o sotonskim upravo djelima, što ih protiv Crkve, protiv vjere uopće i protiv samoga Boga počinja ruski boljševizam. No — ako i ne tako krvavo — i u drugim zemljama sprečava se i guši sloboda Crkve u vršenju njezinog božanskog poslanja. Tako katolička Crkva u Litvi treba da izdrži veliku kušnju. Jednako protiv slobode i prava Crkve državne vlasti u Grčkoj uskraćuju katoličkim vjernicima, da slušaju evanđelje u materinjem jeziku, a svećenicima, da vrše crkvene obrede onako, kako to propisuje Crkva.

Izgon hrvatskih i slovenskih svećenika iz Italije — Sprečavanje

porabe materinje jezika u crkvi i školi

A nije bolji ni udes naše po krvi i jeziku braće, Hrvata i Slovenaca, koji su uslijed međunarodnih ugovora ostali pod Italijom. Svećenici i učitelji slavenske narodnosti skoro svi su izagnani, a što su još ostali, krate im se služiti hrvatskim i slovenskim jezikom u školi i u crkvi. Nema dakle koga, da djeci drobi nauku vjere, Hristovu nauku u materinskom jeziku, koji ona jedino razumiju. U mnogim krajevima vjernici ne smiju, da se javno Bogu mole u hrvatskom ili slovenskom jeziku, a svećenike, koji se usude propovijedati u narodnom jeziku, povlače na odgovornost.

Osuda ovoga nasilja nad hrvatskim i slovenskim narodom u Italiji

Težak je zaista udes njihov, a bol njihova odjekuje i u našim srcima, jer su nam braća ne samo po vjeri, već i po krvi i jeziku. Ovu bol to jače osjećamo, što kao katolici znamo, kako težak je to grijeh protiv naravnog i Božjeg zakona. Kad je Krist Gospodin zapovjedio učenicima, da „naučavaju sve narode“ (Mat. 28, 19), „da propovijedaju evanđelje svakomu stvorenju“ (Mar. 16, 15), kad sv. Pavao uči: „Svi ste sinovi Božji po vjeri u Krista Isusa. Nema tu ni Židova ni Grka, nema ni roba ni slobodnjaka, nema ni muško ni žensko, jer ste vi svi jedno u Kristu Isusu.“ (Gal. 3, 26. sl), jasno je, kako teško griješe oni, koji nasiljem sprečavaju, da nauk Spasiteljev dopire do srca i duše odraslih i nevine djece u svom jeziku, koji je za njih jedino razumljiv.

Sv. Otac Papa na obrani progonećenih — Poganski nacionalizam

Posve je razumljivo, da zbog ovoga nasilja, kojemu su izvršeni naši sunarodnjaci, osjećaju duboku bol i u sa-

moj Italiji svi oni, koji uistinu ljube Crkvu, njezinu slobodu i napredak, kojima spas duša vrijedi više negoli upravo poganska načela šovinističkog nacionalizma. Tako je Sv. Otac već više puta ustao na obranu naše progonećene braće i, koliko je bilo u njegovoj moći, u lateranskom ugovoru zaštitio je upotrebu hrvatskog i slovenskog jezika kod katekizacije djece u školi i javne vjerske pouke u crkvi. Jednako su i neki biskupi pred državnim vlastima odlučno istupili na obranu povrijeđenih prava naših sunarodnjaka. Ali poganskim nacionalizmom zaslijepljene vlasti ne će da uvide i poprave ove grube povrede naravnog i Božjeg zakona. Jasno je, da se kraj takvih prilika vjera naših sunarodnjaka nalazi u teškoj kušnji i oni sami u pogibelji, da u vjersko-moralnom pogledu sasvim propadnu.

Predragi vjernici! Promisao Božji upravlja svijetom i ništa se ne događa u svijetu bez određenja ili bar bez dopuštenja svete volje Božje. Ali je Gospodin htio, da i mi možemo utjecati na razvoj događaja u svijetu — i to molitvama. Sv. evanđelja na toliko mjesta nam pripovijedaju, kako se sam Spasitelj molio u hramu, po domovima i na brdima — da, kako je čitave noći sprovodio u molitvi. I vjernike je svoje često opominjao da se mole, da nikada ne prestanu moliti se Bogu. Obećao je dapače, da će nam Otac nebeski dati, što god budemo molili u ime Njegovu (Iv. 16, 23). Još više! Spasitelj veli: „Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, ondje sam i ja među njima“ (Mat. 18, 20); dakle, gdje se ukupnom i još više javnom molitvom obraćamo Bogu, onda se sam Spasitelj u molitvi združuje s nama. S kolikim se dakle pouzdanjem smijemo javnim svojim molitvama obraćati Bogu za sve, koji su progonećeni i iskušavani, i za slobodu sv. Crkve u izvršivanju njezinog božanskog poslanja. U tom nas

pouzdanju još utvrđuju riječi Spasitelja našega Gospodina Isusa Krista, kojima je završio svoj govor učenicima na posljednjoj večeri, veleći: „U svijetu ćete imati tjeskobu, ali se uzdajte, ja sam nadvladao svijet“ (Iv. 16, 33).

Javne molitve po svim crkvama za našu braću u Italiji na dan sv. Josipa

Zato određujem u sporazumu sa preč. jugosl. kat. Episkopatom, da se dne 19. marta o. g. na blagdan sv. Josipa, zaštitnika Crkve katoličke, ili, gdje se taj blagdan svečano ne slavi, u nedjelju iza toga blagdana, u svim katoličkim crkvama i bogomoljama u cijeloj državi obave javne molitve za vjersku slobodu naših sunarodnjaka. U tu svrhu neka se poslije sv. Mise ili za vrijeme večernjice izloži presv. Oltarski Sakrament te izmole litanije sv. Josipa sa odnosnim molitvama.

Svećenstvo neka ovu moju okružnicu narodu protumači te ga pozove, da na tu nakanu ne samo ovaj dan, nego trajno moli.

U Zagrebu, dne 30. siječnja 1931.

Antun, v. r.

nadbiskup, predsjednik biskupskih konferencija.

Br. 570 i 520/AA

Dušobrižnici i upravitelji crkava u šibenskoj biskupiji i u našem dijelu zadarske nadbiskupije zanimaju se i pozivaju, da u smislu gornje Okružnice Predsjedništva Biskupskih Konferencija od 30. siječnja 1931., br. 39/Pr., obavijeste svoje vjernike te ih pozovu na javnu molitvu i udese pobožnost, kako se naređuje.

Od Biskupskog Ordinarijata
Šibenik, 1. ožujka 1931.

M. † P.

† **Fr. Jerolim**
biskup, adm. ap.

U rukama komunista

Agencija „Fides“ javlja, da je Msgr G. Mignani, lazarista, pomoćni biskup apostolskoga vikara u Kianfu, došao u Šangaj sa 2 druga Oca. Pušteni su uvjetno na slobodu, da traže otkupninu za se i za druge od komunista zarobljene misionare i misionarke. Otkupnina bi bila 6 milijuna lira.

Grozno je ono, što pripovijedaju, da su doživjeli kroz 10 dana zarobljenštva:

Kad je grad Kianfu bio zauzet od komunista seljaka, naoružanih sulicama, ovi potpuno opljačkali sve kuće, a svi antikomunisti bijahu poubijani. Istjeravši evropejske milosrdnice iz bolnice nađoše Mons. Mignani-a. Svezaše mu ruke i noge, te ga provedoše gradom tukući ga gvozdenim prečkama. Uvečer ga baciše u tamnicu skupa sa drugim zaslužnicima vezavši ga uz nogu stola kao pseto. Kad je bio doveden pred suca komunistu, ovaj će mu: „Mi ne ćemo vjere u našoj zemlji. Mi smatramo misionare predstražom imperijalista, te moraju otići. Ovoga puta ćete samo morati platiti otkupninu, što je mi utanačimo.“

Sutradan posredovanjem liječnika misionari bijahu pušteni u bolnicu, da dvore bolesnike. Samo jedan mladi misionar, Talijan, ostade u tamnici. Komunisti zahtijevahu odmah 20.000 dolara, da bi i njega pustili u bolnicu. Kad misionari pismeno zamoliše zapovjednika komunističke čete, da bi pustio spomenutoga misionara, zapovjednik uzbjesni i poslavši odred stražara u bolnicu ponovno svih baci u zatvor.

Konačno bi određena otkupnina od 600.000 dolara.

Ovo je samo kratka crtica iz nebrojenih i neopisivih patnja misionara. Ovo neka i nas potakne, da prikazujemo svoje poteškoće za njih, da ih pomazemo svojim molitvama, a, u koliko možemo, i novcem.

„Gdje će biti sv. Misa?“

Prošlih je dana bio u Beogradu svečano dočekan francuski admiral Guepratte. Srbi su potpunim pravom tom junaku vrlo zahvalni, jer je on srpskim vojnicima, kad su uzimali preko Albanije na Jadransko more, učinio mnogo dobra i tako veliki broj Srba oslobodio od sigurne smrti. Sa svojim je lađama izmučene srpske vojnike i građane, mlade i stare, doveo u francusku Bizertu u Africi, gdje su se oporavili od teških napora i trpljenja. Zato nije čudno, kad su ga na beogradskoj stanici dočekali mnogobrojni izaslanici najrazličitijih srpskih društava i zastupnici dvora, te najviših građanskih i vojničkih vlasti. Doček je admirala Guepratta u Beogradu bio veličanstven.

Dogodilo se međutim, da je admiral Guepratte, stojeći posred mnoštva najvećih dostojanstvenika, opazio po strani dva svećenika, koji su zastupali katoličku župu Majke Božje u Beogradu. Čim ih je admiral opazio, pri-

stupio je k njima, pozdravio ih i upitao, gdje i kada su u Beogradu sv. Mise, da bi u nedjelju mogao doći na Misu.

To je značajno shvaćanje katoličke prakse sa strane admirala, koji posred veličanstvenoga dočeka nije zaboravio na to, da je njegova dužnost najprije doznati, gdje će drugi dan lako izvršiti svoju vjersku dužnost kao pravi katolik!

Ne bi li se u ovoga francuskog admirala mogli ugledati i svi oni naši katolici, koji tako lako zanemaruju tu svoju vjersku dužnost?

Križarske organizacije širom svijeta

Izveštaj Apostolata molitve za g. 1930. donosi zanimive podatke o razvoju Križara širom svijeta i njihovom radu prošle godine.

Tu se dakako ne iznosi vršenje običnih dužnosti: pobožnosti, počasti, dobrih djela, prosvjetno nastojanje i t. d. To se sve po sebi razumije, da se vrše bitne dužnosti, jer bez toga Križar nije Križar. Posebno je vrijedno istaknuti i ističe se njihov rad za dizanje vjerske svijesti i poštenja u raznim narodima. Križari to čine tihim radom od srca k srcu, od oka oku. No zapale oni često i vatru oduševljenja u čitavom gradu i čitavim krajevima.

Eto na primjer u slobodnoj Francuskoj, gdje su i nastali, držali su 17 velikih sastanaka ili vijećanja. Od tih je bio najbrojnije posjećen 24. lipnja sastanak u Nantesu, gdje je bilo prisutno 6.500 Križara. U Rouenu ih je bilo 2.500, u Marselji 2.000, i tako redom. Većina je uvijek pri tome Malih Križara. No kako se u Francuskoj križarski pokret razvija već 15 godina, svrstalo ih se već mnogo i u odrasle, kako ih oni nazivlju „Kadete“ i „Kadetinje“. Organizovanih Malih Križara u Francuskoj ima 250.000. Odrasle sudimo po njihovom glasilu, koje ima 59.000 pretplatnika. Križarski časopis „Hostra“ ima 9.200 pretplatnika, „Revue Rose“ 25.000, a mali „Bulletin Križara“ 206.000.

Svi križarski časopisi širom svijeta u g. 1930. imali su pretplatnika 598.133. Ističemo, da tu na primjer još nijesu bili ubrojani naši križarski časopisi „Križ“ i „Za vjeru i dom“.

O praznicima držalo se više tečajeva duhovnih vježbi za Križare u Vannesu, Neversu, Rouenu i Lionu.

Po cijelom svijetu se razglasio divan istup francuskih Križara na Euharistijskom kongresu u Kartagi, gdje je njih 6.500 priredilo najveličajni prizor toga kongresa sa svojom „Svečanošću palma“, koje su ispisane žrtvama i dobrim djelima nosili u svečanom ophodu i položili na grob svetih mučenika u nekadanjem rimskom kazalištu.

Iz engleskoga izvještaja spominjemo Križare u Larkhallu (Škotska), gdje je 350 Križara razvilo živu djelatnost, da starije privedu sv. pričesti, pak je baš ovo bratstvo zato dobilo nagradu dviju gospoda, koje su izvezle i darovale im križarsku zastavu.

U Irskoj su najzaslužniji za križarski pokret revnitelji Apostolata, kako to prema pravilima i treba da bude. „Irski Glasnik“ poziva svoje članove, da budu Križari.

U Portugalu ima 250 mjesnih Križarskih Bratstava i Sestrinstava sa 11.000 članova.

Sjemeništarci svom neprežaljivom rektoru Msgru Truti

Nezaboravnom

Ocu na rastanku

*Jecaju mrtvačka zvana s jecanjem pustih sirota...
Njihovo jecanje bolno ozvanja gorom i dolom,
Mladahne kida nam grudi, ranjeno srce nam puni
Pregorkim sinovskim bolom.*

*Oduška ranjenom srcu tražimo jezivim krikom:
Oca nam oteše milog, ostasmo crne sirote,
Ko će nam suze osušit, ko će nam vidati rane?
Smrt nam Ga nemila ote.*

*Plaćimo mlade sirote! Dobroq izgubismo Oca.
Najdraži kad nam je bio. Očina ljubav ne blista,
Očinsko ne kuca srce, odletje ljiljanska duša,
Krunu da primi od Krista.*

*Oče naš premili, nježni, zašto si pustio djecu,
Kad smo Te trebali silno? Zašto ucvilio jadne,
Kad si nas imao vodit Kristovom svetom oltaru,
Krist da nam cjelov svoj dadne?*

*Oče naš, nema Te više! Je li to sanja il' java?
Sanja je varava sanjal Umro si! Unro nam n' jesil
Umro si jedinoj smrti! Živiš na izvoru žića,
Blaženstva v' jenac Te resi.*

*Oče naš, ljubljani, dobri, moli za svoje sirote
Velikog svog Svećenika, dar nam da daruje veli:
Stupiti k Božjem oltaru s plamenim zanosom duše,
Čisti ko ljiljani b' jeli.*

*Oče naš ljubljani »Zbogom!«. Tvoja Ti šapuću djeca
Na dan bezutješne boli, u grob Te spuštajuć n' jemi.
»Počivaj s Kristom u miru! U Srcu Kralja vjekova
I nama stanak pripremi!«*

Tvoji gorko ucviljeni sjemeništarci

Govor klerika-osmaša Ante Špika

Nezaboravni oče!

Kao što je cvilila majka Margarita Zadru gradu na pridvratju, tako cvilimo i mi, Tvoja uzdanica, zjenica oka Tvoga, na pridvratju Šibenika i pridružujemo se žalobnoj povorci nepregledna puka, da izlijemo posljednje pozdrave na urnu, koja skriva ostanke Tvoje, ljubljani pastiru, koji ostavljaš dom naš, da se nikada više u nj ne povратиš.

Mi smo oni, za koje je kucalo Tvoje očinsko srce za dugi niz godina, koje si proveo među nama, puteći nas i vodeći poput vješta kormilara, zaklonjene od buke svijeta, da nam tako kužni dah ne ofuri krila. Brinuo si se, da nam udobno bude pod krovom, kô što se lastavica brine za svoje goliše, a poput nesebičnoga pelikana, koji život daje za mladunčad svoju, Ti si se za nas kinio i pregarao od ranoga jutra do kasne noći, vrli svećeniče! Nisi poznavao granica u požrtvovnosti za pitomce svoje, kojima si posvetio srce i dušu svoju, imajući pred očima uzvišenu metu,

kojoj si nas putio, divni uzore naš! Dugo si revnovao u vrtu Crkve Svete kalameći nejake biljke, eda jednom izrastu gorostasni hrastovi, koji će prkositi nasrtajima modernoga vremena, izgarajući za vječne ideale, idealna dušo!

U subotu, dok je sve naokolo vrtilo u gradskoj buci, a Tvoja se uda, shrvana nemilom boljeticom, trgala u smrtnoj agoniji, dok je Tvoj neuveli duh šiljao za posljednji put pozdrave tužnoj zemlji, mi smo, duša duše Tvoje, klečali oko ležaja Tvoga, moleći Svevišnjega, da nas ne ostavi sirotanima u kolotečini svijeta, gdje tuda majka ima svoje, ne poznaje jade naše. U tom se času Tvoja umorna ruka zadnjega puta digla i obasula blagoslovom naše glave, a Tvoj se neumrli duh preselio u carstvo mira i pokoja. Tada smo nijemi i potreseni uz potoke suza, što se skotrljaše niz lice naše, zaklopili one ugasle oči, s kojih se blagost točila, koje su promatrale mezimčad svoju, pune nade i očekivanja. Harni su pitomci Tvoji prekrizili na grudima ruke Tvoje, koje su ih očinski blagoslivljale.

Ohladilo je ono ljubezno srce, koje je tako očinski ljubilo mališe svoje, koje Ti je Crkva Sveta predala, da ih uskom i trnovitom stazom dovedeš do Gore visoke, gdje će uznositi hvale Gospodu. Potamnilo je svijetlo uma Tvojega, što si ga u obilnoj mjeri upotrebljavao za interese Doma Gospodnjega.

U grob leže ona divna pojava, ali s njome ne leže neumrli duh Tvoj, već poleti u nebeske sfere, na domak suncu i treptavim zvijezdama; ne leže uspomena Tvoja iz srca našega, već se diže kao plameni stup, kao granitna zgrada, koja Te neće baciti u carstvo zaboravi, nego će nam trajno lebditi pred očima kao zalutalom putniku zvijezda sjajna na nebeskom plavetilu, neprežaljani ume!

Dok svako oko suzi i dok se sve naokolo guši u bolnim jecajima nad gubitkom Tvojim, dok polažemo smrtne ostanke Tvoje u grobnu tišinu, stoje kao kameni stupovi sjemeništarci Tvoji i od silne boli, koja je obavila njihova sinovska srca, kojih je tuga kao nepregledno more, šute mramorkom i dok se oko njih proljevaju suze sažalnice, oni tupo zure suha oka, jer su i najdonji rezervoari suza njihovih davno već iscrpljeni.

Svrni, uzore naš, svoje očinsko oko na svježju oazu u srcu Šibenika, gdje djeca Tvoja, puna duha Tvojega, stupaju stazom, koju si nam zacrtao; moli Svevišnjega za mili dom naš, sjemenište Tvoje, neka ga štiti moćnom desnicom u oluji modernoga duha, neka ne oćuti gorku zbilju gubitka Tvoga, već da proživljava mirne časove, tješeci se nadom, da Te je Hrist odabrao, da prinosiš hvale pred prijestoljem Tvorca Svevišnjega.

Sada pak, kad je došlo doba, da se odijelimo od oplakane rake Tvoje, koja krije Tvoje umorno tijelo, želimo, da Ti zemlja podade ugodno počivalište u krilu svome, neka Ti nebeska rosica svakoga dana natopi grudju, pod kojom snivaš, eda se na glas trube ande-

love preneš od tvrda sna i uskrsneš na uskrsnuće života. A ono divno sunce, koje Te je grijalo svojim toplim zrakama, dok si boravio u bolnoj dolini vaja, neka Te miluje pogledom svojim i hrani trator i ljubice oko natopljene grude, koja Ti počinka daje. Viti čempresi neka Ti dadu hlada, pa muklim šuštanjem granja svoga neka odadu dužnu poštu sinu svome i svakoga dana pričaju bolove zemaljskih bića, koja na sve radije pomišljaju negoli na nemilu kosu, koja je nedavno lakim i nečujnim zamahom prekinula nit žića Tvoga.

Divni stanovniče vječnoga Jerusalema, napusti za časak divne melodije uzvišenih korova i cvjetne poljane, koje je Gospod pripremio ljubimcima Imena Svojega, pa svrni svoje ljubezno oko sa udaljenih sfera i moli, da pupoljci Tvoji stignu do žudene mete, kojoj si nas neprestano vodio; a mi ćemo svakoga dana, dok večernje zvono bude kroz sutonski vazduh steralo srebrene glasove i pozivalo pobožni puk, da se sjeti milih pokojnika, prignuvši smjerno čelo upravljati molitve naše Tvorcu vasiona, da Ti otkrije svoje božansko lice, za kojim si vazda čeznuo.

Primi posljednji pozdrav od Tvojih najmanjih i najmilijih, za koje si izgarao poput žrtve paljenice i pojio nas na nepresušnom izvoru vječnih ideala. Snivaj slatki san u krilu oca Abrahama, koji si zadobio nakon patničkoga vojevanja za svetinje otaca naših, za maleno stado neiskusnih ovaca i za probitke ovčarnice Petrovel

Pokoj vječni neka Ti udijeli Krist, mila dušo ravnatelja našega, a imenu Tvomu iz dna srca svoga kličemo: Slava!

Uspomeni čovjeka koji je umro - a živi

Šibeničko sjemenište — Novo!

Danas je ovito crninom;

Niz prage, stubišta, hodnike

Kapaju suze, otječu tišinom ...

Ptičarka čovječjeg života: Samrt,

Mudrija od ljudi, laglja od sfene

Usukljala se do sobe Rektora

I jednim, tihim cjelovom ugasila Mu zjene.

Glasovi ... Jeka ... Pazvuk: Umro je Rektor!

Golišav sjemeništarač svija se, kriješti:

— Studno mi je! Mračno mi je!

Bez krila što topli, bez zjene što bliješti!

Utišla molitva, stišali se jecaji.

Nad mrtvim Rektorom

Mladan levita samotna jeca i piše

Drhtavom rukom, teškom sporom:

Na svodu je zvijezdu ugasio vihor,

Što vodilja žića bila je moga.

Vjeran sin Crkve i naroda tužnog

San sniva sladan u krilu svog Boga.

Dr Josip Mijat

Brojni izrazi saučešća

BEOGRAD: Preuzvišeni! Vijest o smrti Msgra Nikole Tabulov-Trute, koga sam poznavao po dobrom glasu, koji je uživao, iznenadila me, znajući, da još nije u poodmakloj dobi, te me nemalo razalostila radi gubitka, koji radi toga trpi Crkva u Dalmaciji, napose u šibenskoj biskupiji. Čitao sam u novinama vijesti o njegovom veličanstvenom sprovodu, koje su dokazom, kako je bio cijenjen i štovan. Neka je mir njegovoj blaženoj duši! — † **Hermenegildo Pellegrinetti, nuncij apost.**

KRK: Molim Prečasni Naslov, da primi moje najiskrenije saučešće k teškom gubitku, što ga je dragi Bog smrću njegova preodličnog člana, Presvijetlog Gospodina Prepošta Nik. Tabulov Trute, njemu prouzročio. Neza boravni pokojnik bio je velik sa svojim primjerom pobožnosti i gorljive djelatnosti u službi sv. Crkve i interesa Kristovih. Neka mu bude sada veselje u raju kod Gospodara neba i zemlje — merces magna nimis! R. i. p. — † **Josip Srebrnić, biskup.**

DUBROVNIK: Preuzvišeni! Vijest o smrti Monsignora Trute ovamo je stigla kao grom iz vedra neba. Znam, koliki je to gubitak za dijecezu i za Vašu Preuzvišenost, pak izvolite primiti moje najdublje saučešće. Plemenitu dušu pokojnika preporučio sam dragom Bogu. — † **Josip M. dr Carević, biskup.**

RIM: Preuzvišeni Gospodine! Izvolite primiti kao Ordinarij moje iskreno saučešće nad smrću ponajodličnijega Svećenika Vaše biskupije Apostolskog Protonotara Msgr Nikole Tabulova Trute, prepozita Vašeg Kaptola i Rektora Vašeg novog dječjačkog Sjemeništa. Dobri Bog bio mu velika nagrada na nebesima, a Vašoj Preuzvišenosti, preč. GG. kanonicima, vlč. gg. članovima Uprave Vašeg dječjačkog Sjemeništa i čč. gg. klericima neka podijeli Gospod svoju milost i utjehu u ovoj teškoj duševnoj boli nad ovako velikim gubitkom ... — **Dr Juraj Magjerec, rektor Zavoda sv. Jeronima.**

ZADAR: Oplakujem preranu smrt predragoga prijatelja i izrazujem tom časnom sjemeništu saučešće na gubitku njegovog vrllog ravnatelja i svećenika bespriješkornog života. Sutra ću otčitati zadušnice te će sjemeništarci prikazati sv. pričest za upokoj njegove blažene duše. — **Palčić, rektor sjemeništa.**

ZAGREB: Prigodom smrti prečasnog gospodina Msgr. Trute, vrllog i zaslužnog radnika na polju katoličke prosvjete, te toliko zaslužnog uzgojitelja svećeničkog pomlatka šibenske dijeceze, molimo Vas, da primite naše najiskrenije sažaljenje. — **Veliko Krizarsko Bratstvo.**

ZAGREB: Prigodom smrti vele zaslužnog Monsignora Trute izrazuje saučešće — **Veliko Krizarsko Sestrištvo.**

ŠIBENIK: Gojeći prema živom Presvijetlom g. don Nikoli Tabulov-Truti, prepozitu i Vašem Ravnatelju, osobito poštovanje i uvažanje, žalim duboko njegovu preranu smrt i molim Vas, da izvolite primiti tople izraze mojeg iskrenog saučešća u Vašoj općoj žalosti. Vječna mu pamjat! — **Krstanović I. Konstantin, okružni protojerej, paroh.**

SPLIT: Teško potresen nenadanom smrću moga druga i prijatelja Msgra Nika Trute, svećenika i uzornika po znanju i zvanju, molim Vas, da primite iskrene izraze mogega saučešća i duboke žalosti. Prikazite moje osjećaje svim Vašim pitomcima nad gubitkom njihova ravnatelja i oca, koji je svoju nauku i svoje riječi potvrđivao činom. U skromnosti svoje duše bio je velik. Requiescat cum sanctis in Christo! — **Prof. Josip Barać.**

ŠIBENIK: Duboko dirnuti gubitkom Vašeg odličnog prepošta, a velikog dobrotvora ovoga grada i neumornog radnika Presvijetlog Mons. Nikole Tabulov Trute, izvolite primiti izraz našeg najdubljeg saučešća. Budite uvjereni, da će nam neprežaljeni pokojnik ostati u vječnoj i blagoj uspomeni. — **Narodna Ženska Zadruga.**

SPLIT: Duboko razalošćen učestvujem tuzi cijele šibeničke biskupije, naročito tog prečasnog kaptola, nad gubitkom vrllog predstojnika, kreposnog svećenika, neutrudivog radnika u Gospodinovom vinogradu. — **Dr Ante Katalinic.**

Na razmišljanje o najvećem spomeniku dobrote i mudrosti, što jedino može da uzdrži ovaj oslabljeni svijet, koji se ruši.

Sv. Otac Papa izdao je nedavno opširnu encikliku (okružnicu) o kršćanskoj ženidbi. Sa svih strana svijeta čuje se priznanje o ovom znamenitom spisu. Mi ne možemo da o tome na dugo pišemo, jer će se i onako crkvena vlast pobrinuti, da se to proširi i protumači. No ipak cijenimo shodnim i korisnim, da donesemo slijedeći osvrt na spomenutu okružnicu. Ovaj jezgroviti i lijepi osvrt prenosimo iz pastirskoga pisma jednoga biskupa, jer cijenimo, da će to biti od koristi, obzirom i na naše prilike, gdje nesretni novotari gaze ženidbenu svetost i nerazrješivost.

Kad se društvo odaleči od Božjega puta, te pade do podivljajlosti, a pokvarenost se uzdigne za pravilo življenja; kad u zaglušljivosti strasti uzročnici zla pjevaju hvalospjeve opačini, koja nalazi svoje najveće obožavanje u umjetnosti, u moći i u zlatu; kad zavlada nered, a dobri gledaju smeteni, kao kad se brod utapa, diže se samo jedan čovjek kao gorostas, kao vrhovni osvetnik prava, veličajni branitelj Božjih zakona. Tako je jučer, danas, uvijek. Nikola I. proti Lotaru; Urban II. i Paškal II. proti Filipu, kralju francuskom; Celestin III. i Inocent III. proti Filipu francuskom; Klement VII. i Pavao III. proti Henriku VIII.; Pio VII. proti Napoleonu I. Cijeli je niz Papa, koji se ne uzbojaše ni uz bune puka ni prijetnja vladara; koji uvijek i uz svaku cijenu braniše jedinstvo i nerazrješivost ženidbe, pa i uz cijenu svoje krvi.

Pio XI. divno ponavlja slavna djela rimskih biskupa. Dok svijet zaboravljajući najveće ideale podivljava u opačini i dok se posvuda stavljaју zasjede svetosti domaćeg ognjišta, Namjesnik Kristov visoko diže svoj glas, da opet pribavi ženidbi ono dostojanstvo, što joj ga dade božanski Učitelj.

On jedini, Pio XI., nepogrješivi učitelj, koji ima vlast, mogao je da reče veliku riječ istine i pravice, opomene i osude, ljubavi i mira, obraćajući se jednakim riječima, očinskim i odlučnim, mogućnicima i niskima, jer je opći Poglavlja sviju.

A svijet, pa i nekatolički, kao da je za čas zaboravio krizu, u kojoj se očajno kopreca, primio je Papinu poslanicu kao dar s neba, te je u malo

sati veliki dokumenat (spis) prešao oceane donoseći svjetlost i utjehu milionima srdaca, kojima je dodijao život, a žedaju za Bogom.

Nijedna enciklika nije se nikada tako brzo raširila ni dobila takvo općenito odobravanje kao ona Čiste ženidbe (O ženidbi) 31. prosinca 1930. Štampa sviju boja pozdravila ju je kao dasku spasa u uzburkanom moru modernoga društva; kao jaku pobudu na život u času, kada smrt neumoljivo žanje žrtve raspuštenosti i grijeha.

I same vlade, u službenoj popratnici, priznaše izvanrednu važnost očinskog srdačnog pozivanja k nepromjenjivim načelima, na kojima se osniva dobrobit pojedinaca i društva. Još jednom dakle, dok nije još ni svršila jeka sastanka u Lambetu, *) gdje su protestanti ponovno pokazali svoju neizbježivu razroznost, još jednom se razliježe svečani glas Petrov nad uskomešanim čovječanstvom. Činilo se, da je pjesma mira, a bio je u isto vrijeme ratni povik proti laži i opačini.

Došao je Krist, da pred nebom i zemljom glasno proglasi: Što je Bog združio, neka čovjek ne razdrnjuje! No čovjek, sužanj svojih niskih nagona, sa svoje strane proglašuje načelo slobodne ljubavi. Sam Sin Božji uzdiže ženidbu na dostojanstvo sakramenta. No eto službenika bezbožnosti i raspuštenosti, da navještaju teoriju prijateljske ženidbe, ženidbe za neko vrijeme i za pokušaj, utječući se donapokon civilnim zakonima, da potvrde takve bezumne zahtjeve. Od takvih načela lako je saći do gnjusnih posljedica, koje oskvrnjujući svetost ženidbenoga veza uništavaju i samu svrhu ženidbe, unašajući u obitelji nevolju i nepoštenje, nasilje i sramotu.

Proti zamamljivanju, interesima i strastima, što razdiru sadašnje društvo; proti zlim predrasudama, što kušaju, da opravdaju grijeh, uzdižući za pravilo života ono, što je pokvarenost i sramota, Pio XI. izlaže sažeti i jezgroviti bogoslovni i čudoredni nauk, u kojemu ne znamo, da li bismo se više divili učitelju, koji uči istinu i pobija zabludu, ili ocu, koji plače grijehe svoje djece. Pamet i srce bijeloga

*) U Lambetu su držali sastanak biskupi anglikanski, gdje su učinili neke zaključke o ženidbi, protivne kršćanskim načelima.

Starca slijevaju se u nešto divna, te čine najveći spomenik dobrote i mudrosti, što jedino može da uzdrži ovaj oslabljeni svijet, koji se ruši.

Države duguju vječnu harnost vedušnom Petrovom Nasljedniku. Uzalud se one bore protiv nazadovanja poroda, ne čuje li se glasa Božjega, koji jedini prodire do srca te znade, da sklone ljude na pravo opsluživanje vječnih zakona. Uzalud ljudi znanosti i socijalne ekonomije otkrivaju izvore nečudorednosti i uzroke nazadovanja poroda. Uzalud najveći državuici pozivlju narode, da se vrate veselju domaćega svetišta. Trebalo je da odjekne s Petrove Stolice i danas kao u velikim povjesnim zgodama vrhovna opomena: Non licet — Ne smije se! Petar je govorio preko Pija! Papa mira, misija, Katoličke Akcije jest i Papa — branitelj kršćanske ženidbe, one ženidbe, za koju bi rado žrtvovao i svoj život, kako je pisao 30. svibnja 1929. u pismu kardinalu Gasparri. Zlatne riječi, uistinu dostojne Kristova Namjesnika!

Ova enciklika, u kojoj se osjeća polet orlovske pameti i vruće kucanje apostolskoga srca, najbolji im je tumač. Ona će ostati uz one spise, što su ostali u povijesti kao spomenici razboritosti i apostolske nepokolebivosti. Narodima i vladarima će govoriti, kako će se samo preko svetosti ženidbe vratiti mir u obitelji i u društvo. A uzročnicima zla i učiteljima opačine opetovat će strašnu opomenu, koju Preteča Ivan Krstitelj napisa svojom krvlju: Non licet — Ne smije se!

Ozbiljno razmatrajmo znamenitu riječ neumrloga Pija XI.! Videći, kako se ruši svaki moralni zakon i kako je spala ljubav; videći kobno rasulo društva — tjeskobni glas, što dolazi iz Rima, od vrhovnoga Pobornika istine i pravice, neka duboko odjekne u srcu sviju, te neka bude razrovanom i bolnom svijetu početak dobe dobrote i mira!

RED KORIZMENIH POBOŽNOSTI: Svake nedjelje u 11¹/₄ sati ujutro u katedrali korizmena propovijed, a uvečer u 6 sati ruzarij i blagoslov; u Novoj crkvi u 3¹/₂ sata popodne Put križa. Svakoga ponedjeljka u 5 sati popodne pjevana pavečernja i blagoslov u župskoj crkvi sv. Križa u Docu. Svakoga utorka u 4 sata popodne pjevana pavečernja i blagoslov u crkvi sv. Ivana. Svake srijede u 4¹/₂ sata popodne pjevana pavečernja i blagoslov u crkvi sv. Duha. Svakoga četvrtka u 6 sati popodne pjevana pavečernja, korizmena propovijed i blagoslov u župskoj varoškoj crkvi. Svake subote u 5¹/₂ sati navečer pjevana pavečernja i blagoslov u Novoj crkvi. Ovoga tjedna biće u katedrali duhovne vježbe, pak će svake večeri u 7 sati biti ruzarij, propovijed i blagoslov.

Iz katoličkoga Šibenika

DA POČASTE USPOMENU PK. MSGRA DON NIKE TABULOV TRUTE, darovali su našim listu: Dr Ante Dulibić Din 100, don Ivo Barulić Din 25 i Ante Kaštelan Din 20. — Uprava im najljepše zahvaljuje.

NOVA UPRAVA SJEMENIŠTA. Preuzv. g. biskup imenovao je ovu novu Upravu Biskupskog Dačkog Sjemeništa: Vič. don Joso Felicinović, rektor; vič. don Frane Grandov, vicerektor i ekonom; vič. don Petar Mihelić, stariji prefekt. Naša je želja, da i nova Uprava u odgoju naše uzdanice nastavi onim pravcem, koji im je zacrtao nezaboravni i neprežaljivi pk. Msgr Truta. U to ne sumnjamo, budući su svi gore imenovani bili njegovi najuži suradnici, pak se ovom imenovanju od srca radujemo, a novoj Upravi molimo od Boga obilje potrebitih milosti za ovu tako odgovornu službu.

ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA (SREDOPOSNA). U nedjelju 15. t. mj. je četvrta nedjelja korizmena. Crkva se danas raduje podmlatku djece Božje, jer je priprava izabranih katekumena za sv. krst postigla svoj vrhunac. Izabranicima će biti predano i rastumačeno Vjeronanje i „molitva vjernih“ — Oče naš. A i izabranici se raduju, što će doskora unići u Jeruzolim Novoga Zavjeta i primiti sv. pričest. Svi lirski dijelovi današnje sv. Mise odjekuju istom radošću. Evanđelje govori o velikom mnoštvu, koje je Spasitelj naučavao i nahranio čudesno umnoženim hljebom — simbolom presv. euharistije. U znak radosti, što će izabrani katekumeni doskora primiti sv. pričest, obućen je svećenik u odijelo ružičaste boje. — U Rimu običaje danas sv. Otac Papa blagosloviti zlatnu ružu, koju daje na dar jednoj za Crkvu zaslužnoj vladarskoj osobi. — Može li se tvoja majka, sv. Crkva, radovati tvojim duhovnom napretku? Raduješ li se svome duhovnom preporodu i sjedinjenju sa Spasiteljem?

SVEČANOST SV. JOSIPA, Zaručnika Bl. Dj. M. slaviće se u crkvi sv. Frane ovim redom: Ujutro u 5 s. pjevanje „Lekcija“ o životu sveca; u 6 s. pjevana sv. Misa sa „Tebe Boga hvalimo“; od 7 s. do uključivo 9 s. sljedeće tihe sv. Mise; u 10.30 s. zadnja pjevana sv. Misa. Poslije podne u 5 s. prigodni govor o sveću; zatim svečani blagoslov sa Presvetim, koji će podijeliti preuzv. diecezanski biskup dr J. Mileta. Na svršetku ljubljenje sv. moći i udjeljenje potpunog oprostila članovima Ill. Reda.

DUHOVNE VJEŽBE U KATEDRALI SV. JAKOVA počinju u ponedjeljak 16. t. mj. i traju čitavi tjedan do uključivo subote 21. t. mj. Svake večeri će u 7 sati biti sv. ruzarij, zatim će naš vrijedni i obljubljeni korizmeni propovjednik održati svoju propovijed, a iza propovijedi će sljediti blagoslov sa Presvetim. Želimo, da se naše građanstvo što bolje okoristi ovim duhovnim vježbama.

ISPOVIJED I PRIČEST MORNARA. 9., 10. i 11. t. mj. katolici-pitomci i kaderovci mornaričkoga garnizona pristupili su na svete sakramente ispovijedi i pričesti u crkvi sv. Jakova

te tako izvršili svoju vazmenu dužnost, kako to i vojničko pravilo traži. Osobito nam je milo, što moramo da pohvalimo pri tome njihovo lijepo i izgledno ponašanje u crkvi. To im ulistinu služi na čast.

TRINAEST UTORAKA NA ČAST SV. ANTUNA PAD. U CRVI SV. FRANE. Jedna varredna okolnost pozivlje nas ove godine, da se nekom osobitom pripravom pripravimo na veliki blagdan ovoga sveca, koji se slavi 13. lipnja. Taj dan naime ispunjava se 700 godina, kada je dragi Bog pozvao Antuna, da zamijeni ovaj zemaljski život sa vječnim i da dođe uživati zasluženu platu u društvu anđela i drugih blaženika. Već je proglašena odluka sv. Oca Pape Pija XI., koji naređuje, da ova jubilara godina počinje 13. lipnja ove godine, a svršava istoga dana dojuče godine, kad je naime godinu iza smrti, na molbu pobožnoga naroda, isti svetac bio od sv. Crkve podignut na čast oltara. Zato možemo reći, da je ova godina dvostruko jubilara, jer obuhvaća svečevu smrt i kanonizaciju. Obzirom na ovu okolnost pobožnost 13. Utoraka ove godine držaće se nešto svečanije negoli drugih godina. Svakog utorka u 6 sati biće prva sv. Misa i skupna sv. Pričest sa pjevanjem Antunove pjesme. Uvečer pak mjesto običnoga razmatranja pred izloženim Svetotajstvom biće najprije kratki govor o životu sveca, a zatim blagoslov sa Presvetim. Vjernici, koji budu obavljali ovu pobožnost, imaće lijepu prigodu, da u potankostima upoznaju život ovoga velikog sveca, koji je doista pun spasonosnoga nauka za svakoga. Prvi utorka spada dojuče sedmice 18. t. mj.

DA POČASTI USPOMENU PK. IVANICE UD. DORBIĆ, darovao je našem listu don Jerko kan. Jurin Din 20. — Uprava mu najtoplije blagodari.

Javne zahvale

U našoj velikoj tuzi prilikom smrti našega premilog i neprežaljenog brata i strica

Msgra don NIKE TABULOV-TRUTE

primili smo toliko izraza saučešća, da nam je svima, koji su to na bilo koji način učinili, pojedince nemoguće izraziti svoju najiskreniju i najveću zahvalnost. Stoga to ovim putem činimo.

Neka je trajna hvala našem preuzv. biskupu, kao i svoj gospodi svećenicima, redovnicima i redovnicama, koji su dragoga pokojnika u bolesti često pohađali i tješili i do vječnoga počivališta sproveli te sv. Mise za njegovu dušu namijenili. Naročitu zahvalnost dugujemo splitskom biskupu preuzv. g. dru Kl. Kv. Bonefačiću, koji je vodio sprovod te u katedrali otpjevao svečane zadušnice i dao mu odrješenje, a i našem preuzv. biskupu dru Jerolimu Mileti, koji je našega blagopokoj-

nika dopratio do rodnoga Zlarina i tamo obavio svu službu.

Osobita ljubav, njega i požrtvornost, kojom je zavodski liječnik dr S. Poturica njegovao miloga pokojnika, zadužile su nas osobitom harnošću. I dru J. Marčeliću te prof. dru I. Botteri za njihovo zauzimanje, da nam spase nezaboravnoga pokojnika, dugujemo svoju blagodarnost.

Hvala šibenskoj i zlarinskoj Općini, koje su onako lijep vijenac položile na njegov odar.

Svima onima, koji su u svojim oprosnim govorima onako iskrenim i dirljivim riječima istakli vrline pokojnika, izrazujemo također svoju srdačnu zahvalnost.

Najsrdajnu hvalu izrazujemo preč. Kaptolu, Upravi i pitomcima Bisk. Dačkog Sjemeništa te uredništvu lista „Katolik“, koji je našem ljubljenom pokojniku posvetio jedan čitav broj, kao i svim institucijama i pojedincima, koji su izdali osmrtnice ili prigodne tužne pjesme.

Hvala i svim vlastima, društvima i prijateljima te pučanstvu grada Šibenika i rodnoga Zlarina, koji su ga do vječnoga počivališta otpratili; usmeno, pismeno ili brzojavno nam izrazili svoje saučešće; doprinijeli svoj doprinos u dobrotvorne svrhe, da počaste njegovu uspomenu.

Svima i svakome neka je još jednom hvala, a od Boga plata!

Zlarin-Zagreb, 5. ožujka 1931.

Ucviljena braća i sestre

Prigodom smrti našega nezaboravnog Ravnatelja, prepozita, apostolskog protonotara, profesora bogoslovlja i t. d.

Mons. Don NIKE TABULOV TRUTE

osjećamo dužnost, da zahvalimo: gosp. dru S. Poturici, liječniku zavoda, dru J. Marčeliću i prof. dru I. Botteri na njihovom svojskom zauzimanju, da otmu od smrti njegov dragocjeni život.

Hvala svima onima, koji su prisustvovali sprovodu: svim crkvenim, civilnim i vojničkim vlastima, šibenskoj i zlarinskoj općini, preč. kaptolu stolne crkve, velečasnoj gospodi svećenicima, redovnicima i redovnicama, društvima, korporacijama i građanstvu. Hvala svima onima, koji su ili usmeno ili pismeno izrazili svoje saučešće; svima, koji su nastojali, da nas tješe u našoj boli ili bilo na koji način bili nam pri ruci u ovim teškim časovima.

Neka im bude od nas duboka harnost, a od Svevišnjega plata!

Šibenik, 9. ožujka 1931.

Ravnateljstvo Bisk. Dačkog Sjemeništa

„KATOLIK“ izlazi svaki tjedan. — Pretplata godišnje Din 30. — Za inozemstvo dvostruko. — Oglasi po naročitoj tarifi. — Vlasnik i odgovorni urednik: sveć. JOSO FELICINOVIĆ, šibenik, ulica sv. Martina. — Adresa uredništva i uprave: šibenik, Pošt. pretinao 17. — štampa: Pučka Tiskara, braća Matačić pk. Petra, predstavnik Vjek. Matačić